

Afryki stwierdzi, że lwy prawie całkiem ryżęce przestaly. Po-
Angielski podziwiają kętow (kittens) powrociwosy z wnetrza
Afryki stwierdził, że lwy prawie całkiem ryżęce przestaly. Po-
wodem tego, zamknęcia. Sa prawdopodobnie wielekie polowania,
które się zawsza na tego krola puszyń. W obrzebi Kongo,
w okolicy jeziora Tanganyika id, gdzie jeszcze przed kilkudziesięciu.

CIEKAWE RZECZY.

Nazajutru razem z matką Basią stawił się także wierny swemu przyczeknemu Karolku, ale jego nie wpuściły do zakradu, tylko masyke sama. Cześć więc na przyjęcie domem doszła dingo, aż mu w końcu osiągnęto, że Basia jeszcze nie wróci do domu, bo choroba się znowu pogorszyła. I stan taką jeszcze całym zdzielił, podczas kiedy go nie pozwolono Karolkowi ani razu widzieć zdrowie i dopraszał zycie przestara, powtarzał, aby się zyskać odwiedzenia dziewczęcia. A po tym godzinu Basia zycie przestara, powtarzała do ostatniego chwili imię Karolka, kiedy ani na chwilę nie przypuszczała, aby fromikochamęgo tzwaryszysza. — Wieś o jej śmieci chwili imię skończyła, ale nie była to choroba ciała, i Karolek zapadł na grotaną chorobę, ale nie jest maziwe. I Karolek zapadł na grotaną chorobę, ale nie była to choroba ciała, i tyliko duszyczki, które zaniedbały pod wzrokiem niepodziwiane go ciociu, Początki traciły zrozumienie dla wszyskiego, co się wkrótce działo, mrok, który opętał umysł jego, stawał się coraz wyraźniejszym, aż doszło do kolejnego zdudworały byli dla Basii, z którym się zrozstała. Pewenego dnia zima, wyminął się z pod nadzoru, kiedyym go skostniakie zwoliki jego na gróbię niezaspominającej Basii.

z obawy, że znów ślepa kiszka mogła być chorą. To też zbytnią troskliwość matki Janek już nieraz nadużył, gdy mu groziła kara za jaką niegrzeczność. Pewnego dnia pogodnego, gdy słońce jasno przeświecało, a w szkole zapowiadane było pisanie rachunków, przypomniła się Jankowi ślepa kiszka, która mu miała dopomóc do pozosta-
nia w domu dla zabawy z młodszem rodzeństwem.

Powoli Janek wstał z łóżka, powoli zaczął się ubierać, przyczem taką miał cierpiącą minę, że matka zaniepokojona go się zapytała, czy czasem znów nie ma bolesci w brzuchu. Janek rad w duchu, że mu matka podsunęła myśl o ślepej kiszce odrzekł, że istotnie mocne ma bolesci w brzuchu, wskutek czego mu matka kazała pozostać w domu, a posłała do szkoły wiadomość, że Janek z powodu choroby nie przyjdzie na naukę. Janek zadowolony, że mu się sprawka tak szybko udała, chciał pobicie do swej siostrzyczki do ogrodu. Matka jednak była innego zdania i uważała, że chory powinien leżeć w łóżku. Janek więc musiał się rozebrać i udać do łóżka. Pomyślał sobie, że lepsze to od pisania, zadania rachunkowego w klasie, i pocieszał się ten, że po upływie krótkiego czasu może mu się polepszy. Wówczas wstanie i choć z opóźnieniem pojedzie do szkoły, bo już będzie po rachunkach. Pomylił się biedak jednak bardzo tym razem. Ktoś zapukał do drzwi i wszedł lekarz, zzewywany przez troskliwą matkę. Mądry lekarz opuścił Janka. Raz tylko dziwnie się usmiechnął, gdy Janek na pytanie jego, gdzie go boli, niewiedział po której stronie. Zwracając się do matki rzekł lekarz: „Janek dziś nie ma zapalenia ślepej kiszki, ale ma inną poważną chorobę, mianowicie chorobę szkolną. Jedena na to tylko jest środek leczniczy. Chłopiec musi pozostać w łóżku; zasowany u okien trzeba zaciągnąć, a Jankowi wolno jadać tylko same zupki i zażyć musi jeszcze olejku rychnusowego.“

Leczenie to było bardzo niemile, ale tak dobrze po-skutkowało ze Janek na zawsze wyleczył się z choroby szkolnej.

"Oczywiście przynieść z dwiema markami, a problem ci też zaraz po-każe się teraz, kiedy będziemy. Potrzeba tylko jeszcze skierować

Matusia byla juz dřísič u mne. — mořváha Basia — pštrosa sice, kteří mohou povídají, jí povídají i já, že má jutro pravý český zájazd do světla! mine odebrouc. Przyjdziez tež wtedy, Karolku?

zinczonit godzimie i dorydzial sie z ust Basii, ze nazajtrz maja ja ze szpaltika wypuszcic

smuckone odzwaniem sie dzwonu, zwiasztujacego, ze czas odwie-
dzin chorych mial.

"Dobrze, przypadek o tym czasie, co dzisiaj i przyniosie ci kisia-
żeczkę. A jak dłużgo tu masz jeszcze pozostać? — zapytali Karolek.
"Podobno jeszcze najmniej tydzien, — odreskał dziewczęce za-

"Przyjdź znowu jutro. — zegnaj! Karolka Basia. — i przytakę mi te kisiażecze z powiastkami, z którymi czystał, wiesz w ten sposób kiedyś o zeszłorocznym",

wzajem za sobą trosklii i jak się cieszą na ten dzień, kiedy znowu
będą się razem bawić. Az za prekko nadeszła chwila, że trzeba
się biec znowu roześtać.

czy ze wzruszenia, czы tż dla tego, że była jeszcze tak choroba osztabiona, zaczwalała się i byłaby upadła, gdyby Karolek nie był szczał jasny problem serdecznej radosti na widok towarysza swych zbabaw dziecięcych i serdecznie go też uściaskała. A potem opowiadali sobie, co w tycz dwoch tygodniach przeszły, jak na-

•○♦○♦○♦○♦○♦○♦○♦○♦

Nr. 19

7-go września 1930

ZWONEK

Bezplatny dodatek dwutygodniowy.

Jesienny kwiat.

W lasach już zamilki ptasząt śpiew,
Na polach ucichły żerów głos;
Pozółkłe liście lecą z drzew
I fioletowy zakwitł wrzos.

Nikt go nie sadził, ani siał,
On jednak, gdzie piaszczysty stok,
Kobiercem zawsze tu się siał.
I stroi ziemie tak co rok.

Prawdziwie to jesienny kwiat,
Ametystowych dzwonków splot
Gdy innych nie pozostał się ślad,
Wrzos się nie boi zimna, slot.

Brzęczą wciąż nad nim roje pszczół,
Śpieszą, by zebrać słodki miód,
Niema już prawie kwiatów, zieli,
Poważył je poranny chłód.

Przyroda jedną jeszcze śle,
Ostatnią już z jesiennych kras,
Wszak, gdy uschną dzwoneczki te,
Ciepła, pogody minie czas!

"Czeego tu cheeës? — zapyatat go ten szorsztikim glosem. — Idz dalej, bo tu nie wiezisz po co przychodzisz,"

"Pan doktor — ordzak, jekajac sie Karolek, zastraszony ta-
kiem przywitali, zdejmując czapczkę z głowy. — Pan... doktor... Powiedział... że mam przyjści... za dwa... i ygodniie..."

"Który doktor? — zapyat al odzwierny.
"Takim mardry teraz z tych stólow co przedtem. Ale o co wla-
sciwie chodzi?"
"Tu w szpitalu leży chorą Basia i babym ja chcial odwiedzic.
"Czy to twój siostra? Jakiś się nazwywał?
"Ona nazwywa się Paszota, ale nie jest moja siostra, tylko
razem się zawsze bawiły.
"A na co jest chorą?"
"Pan doktor powiedział, że ma odrę, ale to bylo przed dwoma
dwadzieścia lat. — "Po tydzień telefonicznie zapyat al odzwierny
zakladał, czuły stąd drowią Basi Paszotową pozwalą na to, aby ja
odwiedził znałomy chłopiec. Kiedy odpowiedział, że Basia jest
wprawdzie jeszcze ślabia, ale niebezpiecznie groźne już miga-
ła, i bedzie za chwilę w ogrodzie, Karol alz podsłuchy z radosci.
Podszedł do okna i podziwiał go w reke, jak to był zwyski-
czonego wobec ksyedza. Następnie polecił na wskazane miejście
i z biżudem serduzkiem, zjeżdżając tam zjawienią się Basie. Po
paru chwilach przybyła ona, ale była jeszcze blada i nie wiezisz,

Sasiędzkie dzieci.

niejszych latach kazała prace rozpoznać z Bogaiem, a On
wam użyczy swego laski i nie opuści was w waszych
potrzebach. Kto bowiem z Bogiem, to i Bóg z nim
bedzieli

Po wakacjach i na poczatek roku szkolnego.

Piękny czas wakacyjny już się skończył, a z nim czas wypoczynku, częstych przechadzek, wycieczek do lasu i ogrodów na świeże powietrze. Pewnie wiele z was, dzieci, powróciło pokrzepione na zdrowiu z kolonij wakacyjnych na wioskach. Inne znów dzieci, choć nie mogły wyjechać, brały udział w zabawach drużyn jordanowskich, a znów inne chadzały z rodzicami do lasu, na łąki lub do ogrodów.

Piękne te czasy minęły i czas zabrać się znów do nauki, by wyjść na ludzi, pożytecznych Bogu i krajowi. Nauka, którą zyskujecie przez pilne uczęszczanie do szkoły, ma was w późniejszym życiu dopomóc do uzyskania kawałka chleba dla siebie i rodziny. Pamiętajcie więc o tem, że nie uczycie się ani dla rodziców, ani dla nauczycieli, ale dla was samych, abyście sobie rady dały w życiu. W czasie wykładów i zadań szkolnych trzeba więc pilnie uważać, a nie wolno myśleć o innych sprawach, które nie mają styczności z nauką, wykładaną przez nauczycieli. Nie wolno też pracować opieszałe i leniwie i liczyć minuty do ukończenia nauki. Nie wolno słów nauczycieli lekceważyć i słuchać obojętnie, tylko starać się zapamiętać je sobie dobrze. Każdy nauczyciel kocha dzieci, powierzone swej opiece i pragnie by jak najwięcej skorzystały z jego nauk, stąd widzieć w nim trzeba przyjaciela, a nie jak wroga. Nie wolno mu więc robić niczego na przekór, tylko przez dobre postępowanie ułatwiać mu trzeba jego trudne zadanie.

Wszystkiego tego wasm nie wolno! Dzieciom, posiadającym dobre serce, nie potrzeba o tem wszystkiem przypominać, one same najlepiej odczuwają, jak postępować należy, czy w domu, czy w kościele, czy w szkole, czy na ulicy. Starają się one z wszelkich sił, by wszyscy z nich byli zadowoleni, gdyż wyjdzie im to na dobrze i wszyscy będą je kochali.

Uroczystem nabożeństwem rozpoczął się nowy rok szkolny, błagajcie Pana Boga o błogosławieństwo dla siebie i nauczycieli, pamiętajcie więc o tem, aby i w póź-

Przed mitemi wicej 70 laty w Stanie Wiktoria w Australii w okolicy osady Geolome, wpuścicono do lasku 20 par krolików. Po kilku latach już stały się one prawdziwa plaga dla kafel' okolicy. Rzad austriaski edzy w rolnictwie ogromne szkody wyrządził. Rzad austriaski wyznaczył ogronne sumy na wypłaty dla kafel'okolicy. Zostało bez skutku. Obecliffe wyprawiła skórę krolików, co jednak po wieleniu przemysł krojowy, a wywóz mięsa krolików zatrzymał. W ostatnim czasie przecządzili przeciety 2 i poł milionów stertim gów czwili 5 milionów złotych. Australia w rzeczy samej zaledwa zarbowane, że kusimierze je sprzedawała pod najmniej wysokim zwierciadłem, ale nigdy jako skórki krolików.

Korzenie zamiatają podtaków.

W średnich wiekach rzadko kiedy pracowni podarali gotówkę pieśnią, dając w miejsce pieniężny korzenie. Główne pieczęta stepowały brzegi rzeką monete. W misiecie Beziers (Bezje) we Francji kazała rozbijać zboża wazaną byla corocznig oddawac 3 unity pie- przu. Korzenie w wiekach średnich wazano nawet za najośpo- wiej lejacy podarek dla możajyc swita. Przybywajacym cesa- rzom i kroliom ofiarowywano niegaz pięprz, imbier, orzechy muis- katutowe itp. Jako podarki ślibne czescie dawaano rozmaryn rzekie.

Nie nalezy niszczyć gniazd ptasich.

W jednym gniazdku np. mieści się 5 piskląt, z których każde prze- ciemie spolywa 50 wasionek, co uczyni dzienie przy 5 pisklętach 250 wasionek. Pisklęta przejęte 30 dni przesiadują w gniazdzie,

ciu laty slyszaneo czescio ryki lwowu, pamuie zupelna cisza. Gdowie
amerykańskie wyprawy myśliszkie na wiecę i lwow ubidy, tak, że
wie wspomnianych okolicach nie będzie mogała ani jednego lwa. Lwy,
które dzisiaj kryją się w naziemnych grotach, zrozumiały
widocznie, że sie ludziom dradząja, prez swę rycerze i jako naj-
lepszy srodek uważają milczanie. aby sie uchronić przed przesla-
dowaniem.

przez rodziców karmione. W tym czasie zatem spotrzelowały 7500

Każda wąsionka dziennie pożera tyle liści i kwiecia, ile sama waży. Przypuściwszy, że każda wąsionka również przez 30 dni swego życia pożera choćby jedną pąkówkę, z której wytworzyłby się owoc, niszczy ona w 30 dniach 30 sztuk owocu, a owe 7500 wąsionek razem pożarłyby 225 000 pąkówek. Jeśli więc dzieci, nie chcecie się pozbawić owocu, nie wybierajcie jaj z gniazd i nie niszczcie ich dla swawoli.

Złote rybki są odmianą zwykłego karpa. Starochińskim hodowcom ryb udało się ta sztuczna odmiana.

ŻARTY.

Nauczycielka rozdziela w klasie fotografie dzieciom, które zdjęto z całej tej klasy i przytem mówi: „Dzieci, miło was kiedyś będzie popatrzeć na tę wspólną fotografie. Gdy dorosniecie i spojrzyście na nią, powiecie pewnie: To jest Annusia, krawcowa; a to Helenka, ta wyszła za mąż, a to...“

„To jest pani nauczycielka”, wyrwała się jedna z uczennic. „ta
już umarła.“

Choroba szkolna Janka.

Choroba szkolna jest poważną chorobą i zachodzi we wszystkich szkołach. Podlega jej jednak tylko pewien rodzaj dzieci. Janek już nieraz na tę chorobę chorował, a jak lekarz domowy wyleczył go na zawsze, opowiem wam to dzisiaj, moje dzieci.

Przed rokiem zachorował Janek na zapalenie ślepej kiszki, groziła mu nawet operacja, więc też rodzice jego dużo kłopotu z nim przeżyli. Ile razy więc Janek po tej chorobie narzekał na bóle brzucha, matka jego bladła